

Juurikkaneva, Pyhäjärvi

YKJ 7059 N, 3432 E, ~157-159 m m.p.y.

[ajh 23.6.2009]

Suon sijainti ja tila

Pyhäjoen latvoilla Pyhäjärven valuma-alueella oleva Juurikkaneva on pohjamoreenien suuntaisesti NNW-SSW pitkänomainen suo, jonka ojittamaton suoala on noin 90 ha. Juurikkanevaksi on tässä tulkittu myös suon keskellä olevan metsäsaaren itäpuolinen Haasisnevan nimellä oleva suoala sekä suon eteläinen lahdeke, joka on kartassa Orsineva. Suon ympäröivät alueet ovat laajalti ojitetuja, ja itse Juurikkanevasta on ojissa koko pohjoisosaa. Suo-ojat rajaavat ojittamatonta alaa, luonnontilaisesti suo rajautuu kangasmetsiin lähinnä lounais- ja länsiosaltaan ja kahteen niemenkärkeen pohjoisosassa sekä suon keskellä olevaan Nevasaareen.

Uudisojituksia ei ole suolla tehty ilmakuvausvuoden 2001 jälkeen. Peruskartassa Orsinevan koillis-kulmassa oleva kaksihaarainen oja menee todellisuudessa kuitenkin suon yli itä-länsi-suuntaisena erottaen Orsinevan omaksi maisemalliseksi kokonaisuudekseen.

Suoyhdistymän ja kasvillisuuden luonne

Juurikkanevan ympärillä oleva suo-ojasto vaikuttaa vain vähän ojittamattomaan suo-osaan, tosin Orsinevan pohjoisosan poikkiojalla on selkeä vaikutus alapuolisen suon koko yläosaan. Siellä missä suo rajautuu luontaisesti kangasmetsään, on tavallisesti kapean kangasräme tai –korpireunun sisäpuolella reheviä luhtanevakorpija tai keskiravinteisia sarakorpija (ks. liitekartta). Varsinkin suon pohjoisien niemekkeiden luonana nämä tavallaan keidassuon laidetta vastaavat suo-osat ovat karumpia sararämeitä.

Yleisesti Juurikkanevan laajoja aukeita osia hallitsevat karut suursaraiset tai lyhytkortiset suotyypit, jotka Nevasaaren länsipuolella ovat laajalti kalvakkarahkasammalvaltaisia. Monille karuille lyhytkortisille aloille on luonteenomaista se, että ne ovat enää äärimmäisen niukasti minerotrofia. Lukuun ottamatta suon reunoilla paikoin tavattavia kombinaatiotyyppejä, Juurikkaneva ei millään osalla saavuta keskiravinteisuuden tasoa. Märjimmät aukeat suon osat ovat säännönmukaisesti karuja rahkasammalrimpinevoja. Mätäs pintaisuutta esiintyy verraten niukasti, etupäässä rahkaisilla tupasvillarämeillä ja rahkaisilla karuilla sara- ja lyhytkorsinevoilla. Rimpi-jänne –morfologia ei ole selkeäksi kehittynyt millään suon osalla.

Verrattuna aiempaan selvitykseen (Timonen 2004) ei oleellisia eroja tyyppityksessä ole. Kuitenkin Orsinevan pohjoislaidan ojan eteläpuoli on tulkittu sararämemuuttumaksi, ei isovarpurämemuuttumaksi – toki kuivuttuaan varvuttunut sararäme muistuttaa isovarpurämeitä.

Juurikkaneva on ojittamattomalta alaltaan luonnontilaisen kaltainen aapasuo, ns. sara-aapa. Minerotrofia kuitenkin tulee monin paikoin esiin enää reliktiluonteisena. Suon reunaojien estäessä ympäröiviltä mineraalimailta tulevien pintavesien vaikutuksen on suon karuuntuminen epäilemättä nopeutunut. Tosin kehityskulkua kohti keidastumista tapahtuu myös suon luonnontilaisilla rajautumiskohdilla kangasmetsiin, onhan niillä kohdin yleensä jo nähtävissä kapeat laiteenkaltaiset nevakorpi- ja sararämevyöhykkeet.

Juurikkanevalla ei ole havaittu uhanalaiseksi luokiteltuja kasvilajeja. Sarakorvet, myös luhtaiset nevakorvet, luokitellaan luontotyypin vaarantuneeksi. Kansainvälisiin vastuulajeihin lukeutuu suon kaakkoisosan kangaskorven pallopäärahkasammal ja Timosen (2004) havaitsema rimpirahkasammal.

Suolinnuston yleispiirteet

Juurikkanevan pesimälinnuston arvioinnissa (Jokela & Venetvaara 2004) ei todettu valtakunnallisesti uhanalaisia lajeja. Tavallisten suolajien, valkoviklon, liron ja keltävästäräkin lisäksi tuolloin todettiin kurjen pesintä. Kesäkuun lopulla 2009 tehdyn käynnin yhteydessä todettiin kurjen edelleen pesivän suolla, liroa ja valkovikloa ei havaittu, kylläkin niittykirvinen, keltävästäräkki, varoitteleva isokuovi ja saalistava tuulihaukka. Alueellisesti uhanalaiseksi lajeiksi luokituvat liro ja keltävästäräkki. Linnuston suhteen Juurikkanevaa voidaan pitää tavanomaisen edustavana.

Juurikkanevan merkitys soidensuojelun alueellisessa tarkastelussa

Juurikkaneva on hyvä esimerkki keskiboreaalista aapasoista, jotka ovat harvinaistuneina uhanalaisia. Suovyöhykkeen soille tyypilliset piirteet kuten tasainen välipintaisuus, saraisuus ja kalvakkarahkasammalen yleisyys tulevat suoyhdistymässä hyvin esille.

Juurikkanevan tarkempi alueellinen merkitys voidaan arvioida vasta kun on saatu suojeleusoista ja ojittamattomista suojeleuhjelmien ulkopuolisista soista riittävän kattava seudullinen käsitys.

Kirjallisuus

Jokela, J. & Venetvaara, J. 2004: Pyhäjärven Juurikkanevan pesimälinnusto 2004. – 9 s. Raportti. Biologitoimisto Jari Venetvaara Ky.

Timonen, M-L. 2004: Juurikkanevan suokasvillisuusselvitys. Pyhäjärvi 2004. – 19 s. Raportti. Biologitoimisto Jari Venetvaara Ky.